



Cristina OPREAN și Daniela VITCU.

**Constantin PARASCHIVESCU**

## Gălăgioasele

Un spectacol Goldoni e o invitație la veselie. Pentru că e vorba de comedie, gen pe care autorul venețian l-a cultivat cu înșuflețită vervă și natural etc., conturând, pe firul unor situații contrastante, tipuri pitorești și veridice din tabloul moral-social al realității. Tabloul pe care-l privea cu interes de spectator, amuzându-se și scrutându-i moravurile. „Temperamentul acesta era mai mult al unui spectator decât al unui actor, și când ceilalți acționau, Goldoni îi observa și îi surprindea în acțiunea lor vie. Natura bine observată i se părea a fi mai bogată decât toate combinațiile fantaziei”, scria despre el istoricul italian Francesco de Sanctis. Sigur, la un spectacol vesel nu te duci să râzi pur și simplu, ci să mai cugeți un pic, cu tristețe, amărăciune, poate cu năduf, la perpetuarea nefastă a relelor moravuri care ne umbresc viața și să admiri măiestria celor ce le redau cu fantezie în joc.

O astfel de invitație a fost cea a teatrului „Ovidius” din Constanța la premiera cu comedia *Bârfele femeilor* de Carlo Goldoni. Aflu că textul a fost în atenția lui Vlad Mugar la începutul anilor '90, care vroia să-l monteze aici și pentru care s-a comandat o traducere mai actuală Rodică Locusteanu, dar proiectul nu s-a mai finalizat (ca și un *Hamlet* cu Horațiu Mălăele, dacă ne aducem aminte). L-a preluat și finalizat acum tânărul regizor ale teatrului Gavril Borodan, după o experiență reușită la Reșița cu un scenariu de „commedia dell'arte”, *Venețiana*. Goldoni e un pas mai departe în explorarea vervei comice italiene, unde nu săgeata satirei primează, ci valorile neastâmpărate ale temperamentului, sclipirile iluziei și jocul intrigilor, ardoarea patimilor și nestatornicia convingerilor etc. Pe o canava bufă amețitoare, cu răsturnări de situații și *quiproquo*-uri, în cazul de față și niște vârfuri lucind a satiră la adresa metehnelor unor femei mult bârfitoare. Și sunt vreo cinci, care clevesc în jurul originii



Dana TRIFAN, Alexandru AXENTE și Clara GHIUVELENCHIAN.

unei viitoare mirese, tocmai în preajma perfectării căsătoriei pe care ambii protagoniști ar dori-o într-o oră, două. Pas făcut cu ingeniozitate de Gavril Borodan, care a construit un spectacol animat, plăcut, inventiv, cu relief comic și neprevăzute de efect. Într-o ambianță venețiană sugerată inspirat de Eugenia Tărășescu Jianu, cu un pod minuscul peste o apă imaginară, felinare aprinse și boltă roșie-albastră de carnaval, minunate costume colorate care încântă privirea (tot ei i se datorează două tipuri atractive de afiș și macheta caietului-program cu fotografii de Anamaria Trumundone, redactat de Anaid Tavitian, al cărei nume, nu știu de ce, lipsește). Diversitatea figurilor este, de asemenea, riguros trasată în desenul regizoral, în expresii și contraste elocvente. De la perplexitatea nătângă a logodnicului înțepenit cu floarea în mână, Marian Bucur (*Beppo*) și grija mariajului a presupusului tată, Nucu Stângaciu (*Patron Toni*), la dezinvoltura șugubeață a Danielei Vitcu (*Arlechino*), șoaptele de tandrețe și ocrotire implorate de ochii Cristinei Oprean (*Merlino*), nerăbdarea paternă a lui Eugen Mazilu de a-și cunoaște fiica (*Ottavio*), teatralitatea patetică a nefericitului îndrăgostit Alexandru Axente (*Lelio*). Bârfitoarele, fiecare în parte, sunt bine reliefate în desen, distincte și, la o privire fugară, motivate – aprige (Maria Nestor – *Donna Sgualda*), vehemente (Gabriela Belu – *Donna Catte*, Laura Iordan – *Anzoletta*), mironosițe cu ifose (Dana Trifan – *Beatrice*, Clara Ghiuvelenchian – *Eleonora*). Dar când le auzi... Doamne! Sobor de țațe! Țipă tot timpul, se rățoiesc gălăgios, emit la decibeli de „disco” mai toate replicile, stimulându-se în acute, că savoarea clevetelilor se pierde într-un vacarm asurzitor. O pierd și pe nerăbdătoarea mireasă (Laura Crăciun – *Checchina*) și mă întreb cum nu și-au dat seama că așa n-au haz, dacă la premieră s-a râs foarte puțin? Nițică muzicalitate, doamnelor, că „la calunnia” începe cu un „venticello”, cum spunea strămoșul Basilio.

**Teatrul Ovidius – Constanța:** Bârfele femeilor de Carlo Goldoni. Traducerea: Rodica Locusteanu. Regia și ilustrația muzicală: Gavril Borodan. Scenografia: Eugenia Tărășescu Jianu. Distribuția: Laura Crăciun, Marian Bucur, Iulian Lincu, Nucu Stângaciu, Dana Trifan, Clara Ghiuvelenchian, Alexandru Axente, Maria Nestor, Gabriela Belu, Laura Iordan, Eugen Mazilu, Cosmin Mihale, Daniela Vitcu, Cristina Oprean, Florentin Roman, Emanuel Cristoiu, Gelu Ciobanu. Premiera: 20 mai 2004.